

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **J. D.**, zastoupené advokátem Mgr. Miloslavem Jančíkem, se sídlem Růžová 307, Zlín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o návrhu na obnovu řízení, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2010, č. j. 34 Ad 26/2010 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu Mgr. Miloslavu Jančíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2880 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení nese stát.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2010 č. j. 34 Ad 26/2010 - 24, kterým byl odmítnut její návrh na obnovu řízení a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, že žalobkyně podala návrh na povolení obnovy řízení o plný invalidní důchod. Žalobkyně odůvodnila návrh tak, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 15. 3. 2007 č. j. 22 Cad 177/2005 - 217 soud zamítl její opravný prostředek proti rozhodnutí žalované č. III ze dne 23. 11. 1998 č. 475 612 474. Tento rozsudek napadla návrhem na povolení obnovy řízení z důvodu uvedeného v § 111 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a

přípustnost návrhu shledala v § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Bez její viny nemohl být v řízení použit důkaz, který nebyl založen v soudním spise a ona se nemohla bránit.

Krajský soud uvedl, že pokud žalobkyně odkazuje na § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak podle tohoto ustanovení je obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydaném v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu. K pojmu „zásah" odkázal krajský soud na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uveřejněné pod č. 626/2005 Sb. NSS. Ze spisu sp. zn. 22 Cad 177/2005 Krajského soudu v Brně tento soud zjistil, že předmětem řízení v této věci bylo přezkoumání rozhodnutí žalované č. III ze dne 23. 11. 1998 č. 475 612 474, kterým žalovaná žalobkyni odňala od 10. 1. 1999 plný invalidní důchod a rozsudkem ze dne 15. 3. 2007 tento soud žalobu zamítl. Rozsudek nabyl právní moci dne 20. 4. 2007. Z těchto skutečností krajský soud dovodil, že rozsudek nebyl vydán v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, nýbrž v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud tedy uzavřel, že podmínka § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. splněna není a návrh žalobkyně není přípustný; proto jej podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že ji opírá o § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť má za to, že odmítnutí návrhu na obnovu řízení je nezákonným rozhodnutím. Krajský soud nesprávně posoudil všechny okolnosti případu. Celý spor se táhne již více než 10 let a bylo by záhodno, a to především vzhledem k postupům žalované a obecných soudů, které vykazují celou řadu pochybení a nejasností, vyhovět návrhům stěžovatelky a sjednat nápravu. Podle stěžovatelky je § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soudy vykládán příliš úzce a v rozporu s právem na spravedlivý proces. Toto právo je ústavně zaručeno, protože Ústava a ústavní zákony jsou nadřízeny zákonům a předpisům nižší právní síly. Stěžovatelka se neztotožňuje s názorem soudu, že zásahem správního orgánu je myšlen toliko úkon neformální povahy. Za zásah správního orgánu je naopak nutno považovat jakýkoli postup správního orgánu (i formální rozhodnutí), který je způsobilý přivodit újmu. Tento ryze formalistický postup krajského soudu je nutno považovat za chybný a nezákonný. Návrh na obnovu řízení stěžovatelka podala v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu, protože žalovaná zasáhla do jejích práv vydáním nezákonného rozhodnutí.

Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatelka zaslala dne 20. 12. 2010 svému zástupci přípis, v němž žádá v kasační stížnosti uplatnit další skutečnosti. Zástupce tento přípis zaslal soudu jako doplnění kasační stížnosti. Přípis však neobsahuje nic relevantního pro posouzení věci v řízení o kasační stížnosti.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla její zamítnutí především proto, že návrh na obnovu řízení není v této věci přípustný.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, když nezjistil skutečnosti, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, posoudil kasační stížnost takto:

Obnovu řízení ukončeného pravomocným rozsudkem soudní řád správní připouští podle § 114 odst. 1 s. ř. s. ***jen*** *proti rozsudku vydanému v řízení*

a) o ochraně před zásahem správního orgánu,

b) *ve věcech politických stran a politických hnutí.*

V projednávané věci je třeba posoudit, zda pravomocné rozhodnutí krajského soudu v důchodové věci stěžovatelky, jak je shora citováno, je možno považovat za rozsudek vydaný v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu.

Soudní řád správní rozlišuje mezi řízením o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 s. ř. s.), a řízením o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.).

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*

Podle § 82 odst. 1 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím...může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu...* .

Z těchto ustanovení s. ř. s. je zcela zřejmý rozdíl mezi žalobou proti rozhodnutí správního orgánu a žalobou proti (nezákonnému) zásahu správního orgánu. V prvém případě žaloba směřuje proti rozhodnutí správního orgánu a žalobce se domáhá jeho zrušení, resp. vyslovení jeho nicotnosti. Ve druhém případě se žalobce domáhá ochrany proti nezákonnému zásahu správního orgánu, který není rozhodnutím.

V projednávané věci se stěžovatelka žalobou domáhala zrušení rozhodnutí správního orgánu (žalované), kterým jí byl odňat plný invalidní důchod. Nutno poznamenat, že stěžovatelka se ani nikdy nedomáhala ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu (žalované), který by měl spočívat ve vydání rozhodnutí.

Obnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu; takové řízení však v projednávané věci nebylo vedeno. Naopak bylo vedeno řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu; proti rozsudku vydanému v tomto řízení však obnova řízení přípustná není (§ 114 odst. 1 s. ř. s. a contr.).

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud odmítne návrh, je-li podle tohoto zákona nepřípustný.

Krajský soud tedy postupoval v souladu se zákonem, když návrh na obnovu řízení jako nepřípustný odmítl. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch a žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven rozhodnutím krajského soudu zástupce – advokát Mgr. Miloslav Jančík a v tomto případě jeho odměnu a hotové výdaje hradí stát. Odměna se skládá ze tří úkonů právní služby po 500 Kč (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení; další porada s klientem přesahující jednu hodinu; sepis kasační stížnosti) a z paušální náhrady hotových výdajů 3 x 300 Kč, celkem

2400 Kč. Jelikož advokát je plátcem DPH, připočítává se částka 480 Kč. Nebyla přiznána odměna za „doplnění kasační stížnosti dne 22. 12. 2010“, neboť nebyl učiněn žádný úkon právní služby. Celkem tedy uhradí Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci stěžovatelky částku 2880 Kč do 60ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2011

JUDr. Petr Průcha
předseda

senátu